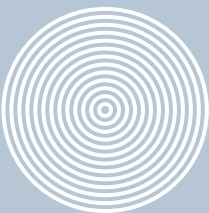

slovenska
filharmonija

SMS 4

abonma 2021/22

Sorin Crudu oboa

SAME
MOGOČNE
SKLADBE

napoved
marec-april 2022

VIP 4 | **Amor aeternum**

18. marec 2022 ob 19.30 (predkoncertni pogovor ob 18.30)

Dvorana Marjana Kozine, Slovenska filharmonija

**Zbor in instrumentalni ansambel
Slovenske filharmonije**

Simon Krečič dirigent

Marta Močnik Pirc sopran (Historicus)

Theresa Plut sopran (Angelus)

David Jagodic tenor (Pilatus)

Jože Vidic bariton (Kristus)

Spored **Damijan Močnik**: Passio Anno Domini MMXXII

FKK 4 | **Simfonična sinteza**

31. marec in 1. april 2022 ob 19.30

Gallusova dvorana, Cankarjev dom

Orkester Slovenske filharmonije

David Niemann dirigent

Spored **Adamič** | **Wagner**, prir. **Maazel**

SMS 5 | **Solze, večje od brusnic**

21. in 22. april 2022 ob 19.30

Gallusova dvorana, Cankarjev dom

Orkester Slovenske filharmonije

Olari Elts dirigent

Martin Belič flavta

Spored **Sibelius** | **Nielsen** | **Musgrave**

SMS

SMS 4

abonma 2021/22

Abelard

10. in 11. marec 2022 ob 19.30
Gallusova dvorana, Cankarjev dom

Orkester Slovenske filharmonije

Toby Thatcher dirigent

Sorin Crudu oboa

Ana Dolžan koncertna mojstrica

SAME
MOGOČNE
SKLADBE

Franz Schreker (1878–1934)

Fantastična uvertura, op. 15

Richard Strauss (1864–1949)

Koncert za oboo in orkester v D-duru

Allegro moderato

Andante

Vivace – Allegro

Peter Kopač (1949)

Simfonija Abelard 2020*

Calmo

Moto perpetuo

Lamentoso

Fuga

* Prva izvedba

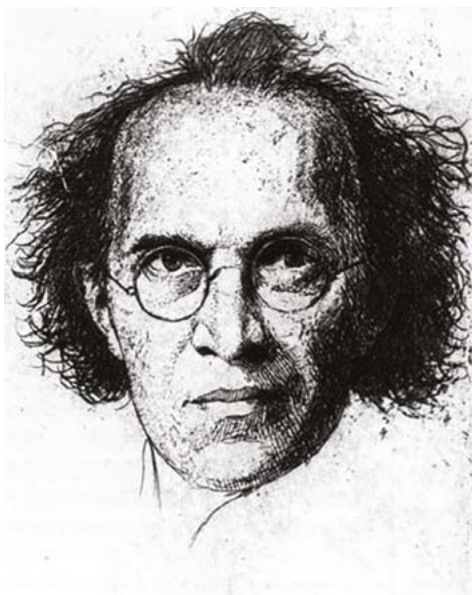
Koncert snema in neposredno prenaša program ARS –
3. program Radia Slovenija.

ARS

Kariera **Franza Schrekerja** je bila razvejana: sprva se je uveljavil kot dirigent, ustanovil je Zbor Dunajskih filharmonikov, pozneje je postal priznan operni skladatelj – na višku uspeha so njegova glasbeno-gledališka dela primerjali tudi s Straussovimi – s svojimi predavanji je na berlinski Visoki šoli za glasbo prenovil smernice pouka glasbenega stavka in vzgojil močno naslednjo generacijo, recimo Aloisa Hábo, Ernsta Křeneka in Stefana Wolpeja. Toda gospodarski zlom Nemčije v dvajsetih letih prejšnjega stoletja, krčenje repertoarja v opernih hišah, ena ne preveč uspešna opera, pomanjkanje novih

Portret Franza Schrekerja, Heinrich Gottselig, okoli leta 1922

naročil, vzpon nacizma in njegovo judovsko poreklo, ki ga je stalo tudi profesuro, so pripeljali do skladateljevega zdravstvenega zloma in smrti. Takratna politika je hitro poskrbela, da je svet na Schrekerja pozabil. V kolektivni spomin se je vrnil šele konec minulega stoletja, toda še danes ga poznamo predvsem po operah *Oddaljeni zven* in *Zaznamovani*, manj pa po njegovih »zgolj« instrumentalnih delih. **Fantastična uvertura, op. 15** (1904) je orkestrska skladba, rojena v času intenzivnega dirigiranja in v obdobju, v katerem se Schreker še ni ukvarjal z opero. Prvič je pod taktirko Oskarja Nedbala zazvenela šele osem let po nastanku. V *Uverturi* že lahko zasledimo Schrekerjeve značilne skladateljske poteze iz poznejših del: poudarek na zvenu, barvi zvoka, izzvenevanju, preiščeni sopostavitvi harmonije in orkestracije, torej iskanju pravega zlitja barv glasbil z zaporedjem akordov. Schrekerjev skladateljski slog je eklektičen; je dedič romantične simfonične tradicije, kar se kaže tudi v izrabi tradicionalnih glasbenih oblik, vendar lahko poleg tega zaznamo še impresionistični občutek za zven in poudarjeno izraznost ekspresionizma.

Na koncu svoje življenjske (in skladateljske) poti **Richard Strauss** ni pisal oper – tudi simfonične pesnitve je pustil v mladosti –, temveč se je vrnil na začetek: k študijam, koncertom, samospevom. Ta »Odisejeva vrnitev« sovpada s približujočim se koncem nacističnega režima in začetkom nove Evrope, ki še dandanes nezaupljivo gleda na Straussova vojna leta. Konec druge svetovne vojne je skladatelj (do)čakal na jugu Nemčije, v naselju Garmisch-Partenkirchen, ki ga je zasedla ameriška vojska. Med vojaki je bil tudi John de Lancie, poklicni oboist in velik navdušenec nad skladateljevim delom. Predlagal mu je, naj

napiše koncert za oboo. Strauss nad zamislijo sprva ni bil navdušen, leta 1945 pa je le privolil. **Koncert za oboo in orkester v D-duru** je delo za majhen orkester in sestrška skladba *Metamorfozam*, študiji za 23 solističnih godal, ki se eksplicitno sklicuje na Beethovnovi *Simfonijo št. 5 v c-molu, op. 67*. Tudi *Koncert za oboo* bogatijo motivične reference na *Usodno simfonijo*; eden izmed stalnih motivov temelji na treh kratkih in eni dolgi zadržani noti, torej začetnem motivu Beethovnovi *Pete*, ki je bil med vojno znamenje boja za svobodo na londonskem radiu. Motivične celice *Koncerta* so prav po beethovnovsko kompaktne, iz njih rastejo celi stavki in se širijo skozi ves koncert. Slogovno se skladba sklicuje na pozno romantiko, ki pa se že spopada tudi z izkušnjo nove glasbe. Stavki si sledijo brez premora, kar nekoliko napotuje na idejo simfonične pesnitve. Solistični part, ki ga lahko vzporejamo s komornimi odtenki, značilnimi za Straussov pozni opus, je izjemno virtuozen, vendar skladatelj v hitrih pasažah ni iskal pikolovske virtuoznosti, temveč je prejel želel izvabiti določene zvočne barve.

Slovenski skladatelj **Peter Kopač** je zaslovel z dvanajstimi klavirskimi preludiji, ki so še vedno priljubljeni tako za pedagoške kot tudi koncertne namene. Nastali so še v času Kopačevega študija kompozicije, ki ga je sprva opravljal pri Lucijanu Mariji Škerjancu, pozneje pa pri Urošu Kreku. Klavirski idiom mu je posebej blizu, saj je dokončal tudi študij klavirja na ljubljanski Akademiji za glasbo pri Hildi Horak. V svojem opusu se je posvetil predvsem solističnim in komornim glasbenim delom, zato simfonije poznega ustvarjalnega obdobja lahko razumemo kot odsev skladateljevih zgodnjih koncertov in razširitev zgoščenih form. Kot glasbeni pedagog je skladal

Foto: Tomaž Lunder

Peter Kopač

tudi priložnostna, tehnično nekoliko manj zahtevna dela, ki pa so zasidrana znotraj skladateljevega idioma. Kot dolgoletni organizator cikla Noči slovenskih skladateljev je vselej spremljal nove glasbene tokove, vendar je sam vztrajno sledil lastnemu glasbenemu jeziku, ki se prej spogleduje s tradicijo kot pa z modernističnimi zvočnimi ekscesi. Nepričakovan element miniaturista Kopača so ravno velike, širokopotezne glasbene forme, najnovejša med njimi, štiristavčna **Simfonija Abelard 2020**, posvečena Orkestru Slovenske filharmonije, pa bo zazvenela nocoj med nami.

Abelard 2020 je nastajal hip pred pandemijo, a v sebi že nosi pečat prihajajočih dogodkov. Že prvi, počasni stavek pove, da gre za obrnjeno simfonično sliko podobe sveta; namesto gostega glasbenega tkiva Kopač izbere prosojni glasbeni stavek z jasnim postopnim uvajanjem posameznih orkestrskih sekcij v značilno modalnem ali bitonalnem okviru. Motivi potujejo iz stavka v stavek in jasno prehajajo iz enega v drug inštrument. Raba orkestra je gospodarna, ritem pa skozi delo postaja vedno pomembnejši glasbeni gradnik. Skladatelj želi uglasbiti tudi nadčasovna vprašanja:

»Lepota sveta in življenje na njem je neminljiva. Ugledni srednjeveški francoski sholastični filozof, učitelj, teolog, skladatelj in pesnik Peter Abelard (1079–1142) je v svojih delih zaslovel s svojim konceptualističnim in etičnim pogledom na svet in srednjeveško družbo. V smislu konceptualizma kot poudarjanja misli, idej skozi izkušnje posameznika in etike kot filozofske discipline, ki se ukvarja s problemom moralnega oziroma nemoralnega, sem razumel Abelardovo pojmovanje njegovega sveta in ga zvočno posređoval današnjemu času in družbi. Leto 2020 predstavlja lagodnost človeškega življenja s pomočjo tehnologije, ki jo je ustvaril človeški um, ki ga je zaslužnija in ga končno pahnila v katastrofo. Ohromila je njegovo čustveno življenje in za vedno spremenila medsebojne odnose med ljudmi. Virus! Umetno ustvarjen ali kazen narave? Zahteval je razsežnost milijonskih žrtev pandemije. Današnji svet globalizacije, srednjeveški svet fizične nedosegljivosti in nepojmljivega nasprotja med znanostjo in vero. Enaka tema. Se vrtimo v krogu?«

Ivana Maričić

Toby Thatcher

Britansko-avstralski dirigent **Toby Thatcher** sodi v mlajšo generacijo dirigentov. Študiral je oboo na Kraljevi akademiji za glasbo v Londonu. Kot orkestrski glasbenik je igral v Orkestru Philharmonia, Kraljevem filharmoničnem orkestru in Londonski Sinfonietti.

V sezoni 2018/19 se je izpopolnjeval pri Petru Eötvösu in na dirigentskem mojstrskem tečaju, ki ga v okviru Festivala Cabrillo v Kaliforniji vodi Cristian Măcelaru. Od leta 2015 do 2017 je bil asistent dirigenta v Sydneyjskem simfoničnem orkestru, v tem času je asistiral tudi Vladimirju Jurowskemu pri Londonskem filharmoničnem orkestru. V lanski sezoni je deloval kot asistent dirigenta Francoskega nacionalnega orkestra, v letošnji pa kot gostujoči asistent dirigenta

zopet sodeluje z londonskimi filharmoniki. Nastopil je še z zasedbo Ensemble Modern, Korejskim in Queenslandskim simfoničnim orkestrom ter simfoničnimi orkestri iz Basla, Aucklanda in Adelajde.

Leta 2015 je bil nagrajenec na Mednarodnem dirigentskem tekmovanju Georg Solti v Frankfurtu in dobitnik nagrade Neemeja Järvi na Menuhinovem festivalu v Gstaadu. Leta 2019 je prejel drugo nagrado na Mednarodnem tekmovanju za mlade dirigente Lovro von Matačić v Zagrebu.

Kot gostujoči predavatelj je sodeloval s Kraljevo akademijo za glasbo in Univerzo za umetnost v Londonu.

Je umetniški vodja startupa Zeitgeist, ki se ukvarja s sodobno digitalno zvočno umetnostjo. Je tudi ustanovitelj in umetniški vodja ansambla Nineteenth Circle ter soustanovitelj in dirigent londonske glasbene skupine Ensemble x.y.

Sorin Crudu

Sorin Crudu, rojen v Romuniji, je z igranjem oboe začel pri desetih letih pod mentorstvom Mihaita Vasileja. Že v prvem letu igranja je prejel prvo nagrado na Glasbeni olimpijadi, najpomembnejšem državnem tekmovanju v Romuniji.

Med šolanjem na konservatoriju v Iașiju je igral kot solist z različnimi orkestri in nastopil na številnih recitalih. Kasneje je bil sprejet na študij oboe v Bernu in Ženevi ter ga končal s specializacijo v Salzburgu pri Güntherju Passinu.

Je prejemnik številnih nagrad na mednarodnih tekmovanjih, kot so druga nagrada na tekmovanju Città di Chieri, Ferlendisova nagrada in druga nagrada na Mednarodnem tekmovanju G. Dima v Cluju. Je nagrajenec tekmovanja Fundacije Kiefer Hablitzel, na mednarodnem oboističnem tekmovanju Muri pa je bil polfinalist. Leta 2020 je zmagal na prvem mednarodnem virtualnem oboističnem tekmovanju, ki je sicer potekalo v Los Angelesu.

Kot prvi oboist je igral v Deželnem orkestru Renske filharmonije iz Koblenza, orkestru milanskega gledališča La Scala, orkestru Angleške nacionalne opere in Simfoničnem orkestru Stavanger na Norveškem.

Od leta 2019 je prvi oboist Orkestra Slovenske filharmonije.

VIP 4 Amor aeternum

18. marec 2022 ob 19.30

(predkoncertni pogovor ob 18.30)

Dvorana Marjana Kozine
Slovenska filharmonija

Zbor in instrumentalni ansambel Slovenske filharmonije

Simon Krečič dirigent

Marta Močnik Pirc
sopran (Historicus)

Theresa Plut
sopran (Angelus)

David Jagodic
tenor (Pilatus)

Jože Vidic
bariton (Kristus)

Spored: **Damijan Močnik**
Passio Anno Domini MMXXII

Nakup vstopnic:

Blagajna Slovenske filharmonije

Kongresni trg 10

1000 Ljubljana

T +386 1 24 10 800

F +386 1 24 10 900

E info@filharmonija.si

www.filharmonija.si

https://filharmonija.kupikarto.si

VOKALNO-INSTRUMENTALNI
PROGRAM

FKK 4 Simfonična sinteza

**31. marec in
1. april 2022 ob 19.30**

Gallusova dvorana
Cankarjev dom

Orkester Slovenske filharmonije

David Niemann dirigent

Spored:

Emil Adamič: Ljubljanski akvareli

Richard Wagner, prir. **Lorin Maazel:**
Prstan brez besed

Nakup vstopnic

Cankarjev dom, Informacijsko središče

T +386 1 24 17 299 / 300

F +386 1 24 17 322

E vstopnice@cd-cc.si, tickets@cd-cc.si

W www.cd-cc.si

www.filharmonija.si

FILHARMONIČNI
KLASIČNI
KONCERTI

Nova zgoščanka

Zborovske skladbe častnega člana
Slovenske filharmonije

Lojze Lebič • Vem, da je zopet pomlad

Zbor Slovenske filharmonije

Jerica Bukovec dirigentka

Na voljo pri blagajni Slovenske filharmonije
Kongresni trg 10, Ljubljana

vsak delavnik od 11. do 13. in od 15. do 17. ure
ter uro pred koncertom.

Cena: 15 EUR

slovenska
filharmonija

Zbor Slovenske filharmonije z veseljem predstavlja novo zgoščenko skladatelja, akademika Lojzeta Lebiča, častnega člana Slovenske filharmonije. Zgoščenska z naslovom *Vem, da je zopet pomlad* je zrasla iz projekta izbranih zborovskih del Lojzeta Lebiča, ki jih je Zbor Slovenske filharmonije pod vodstvom dirigentke Jerice Bukovec izvedel že novembra 2019 v Kopru in na Prevaljah ter pozneje na svečanem koncertu v Dvorani Marjana Kozine 16. januarja 2020, ko je Slovenska filharmonija Lojzetu Lebiču podelila častno članstvo. Izbor del je predlagal skladatelj, pričujoča izdaja pa naj bo naša zahvala za njegov izjemni doprinos k slovenski zborovski glasbi. Kot pravi sam, mu je bilo sodelovanje z Zborom Slovenske filharmonije in dirigentko Jerico Bukovec v veselje, radost in čast, vsem nam pa naj glasba z nove zgoščenske oplemeniti trenutke v pričakovanju pomladi.

Gregor Klančič

umetniški vodja Zbora Slovenske filharmonije

**slovenska
filharmonija**

Slovenska filharmonija – Academia philharmonicorum

@slofilharmonija

Če želite prejemati redna e-obvestila o programu Slovenske filharmonije, sporočite svoj e-naslov na **info@filharmonija.si**.

Koncertni list Slovenske filharmonije
Same mogočne skladbe – SMS 4

Izdala: Slovenska filharmonija

Direktor in umetniški vodja OSF: Matej Šarc

Umetniški vodja ZSF: Gregor Klančič

Avtorica spremne besede: Ivana Maričič

Jezikovni pregled: Ana Kodelja

Oblikovanje: Sliced

Prelom: Vlado Trifkovič

Foto na naslovnici: Studio Ledroit-Perrin

Tisk: Birografika Bori, Ljubljana

Naklada: 700 izvodov

Ljubljana, marec 2022

Redakcija koncertnega lista je bila končana 7. marca 2022.

ISSN 2350-5117

V sodelovanju s programom ARS – 3. programom Radia Slovenija.

Medijski pokrovitelj:

Slovenska filharmonija
Orkester Slovenske filharmonije
Zbor Slovenske filharmonije

Kongresni trg 10
1000 Ljubljana
T +386 1 2410 800
F +386 1 2410 900
E info@filharmonija.si
www.filharmonija.si

Ustanoviteljica Slovenske filharmonije je Vlada Republike Slovenije.
Dejavnost Slovenske filharmonije financira Ministrstvo za kulturo.